

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 51/2017)

София, 20 декември 2017 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 14.12.2017 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно.....	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Есенна кампания.....	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури	8
3.2	Плодове и зеленчуци	9
4	Цени	9
4.1	Зърнени и маслодайни култури	9
4.2	Плодове и зеленчуци	10
5	Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба	12

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 14.12.2017 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

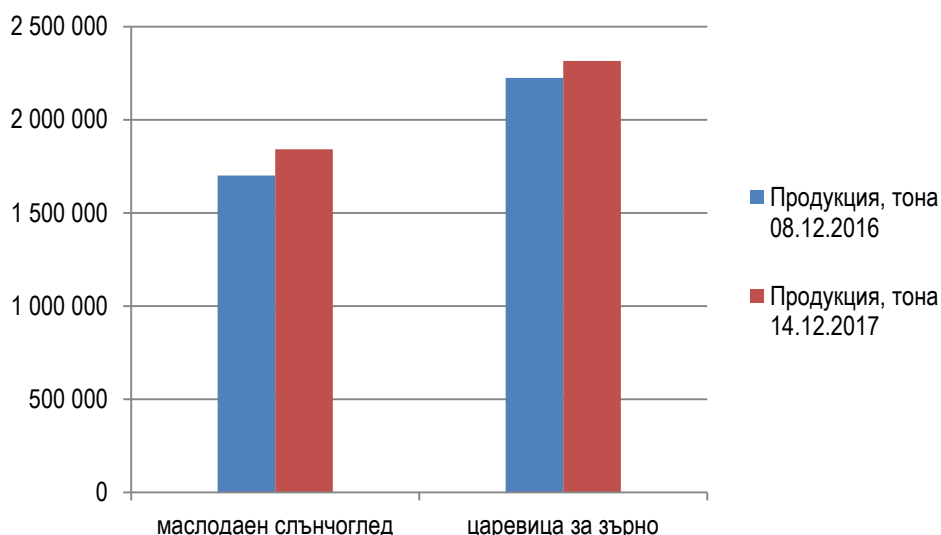
По окончателни оперативни данни към 14.12.2017 г., продукцията от маслодаен слънчоглед възлиза на 1 840,5 хил. тона, а тази от царевица за зърно – на 2 315,4 хил. тона. Това е съответно с 8,2% и с 4,1% повече спрямо окончателните оперативни данни за предходната година, отчетени към 08.12.2016 г. (когато реколтата от двете култури е била прибрана на 100%). При слънчогледа увеличението се дължи основно на нарастване на реколтираните площи, а при царевичата – на повишение на средния добив.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 14.12.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	14.12.2017					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	8 101 546	8 076 898	99,70%	1 840 543	228	6,5%	6,2%	8,2%	1,8%
царевица за зърно	4 181 364	4 002 547	95,70%	2 315 387	578	-1,1%	-5,3%	4,1%	9,9%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 14.12.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

1.2 Реколта от пролетници

Според окончателните оперативни данни към 14.12.2017 г., производството на картофи, овес, дини, фасул, лен, пролетен ечемик, градински грах, леща и фуражен грах бележи ръст в границите от 8,1% до над два пъти (най-значителен при фуражния грах) спрямо аналогичните данни от края на 2016 г.

От друга страна, продукцията от пъпеша, ориз, соя, силажна царевица, сорго, памук, шарен слънчоглед, пипер и домати намалява с между 5,1% и 30,3%. По-ниско производство на годишна база се отчита и при тютюна – от 13,7% до 35,6% за различните видове. При тютюна от типовете Ориенталски и Вирджиния намалението е свързано основно с редуциране на реколтираните площи, а при тип Бърлей – с по-ниския среден добив спрямо миналата година.

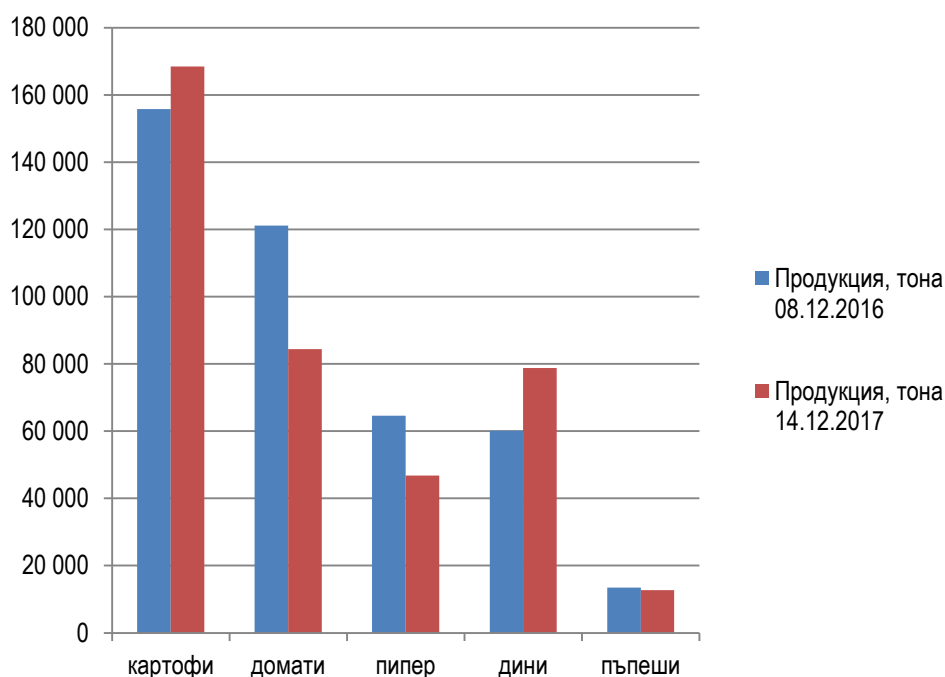
Сред основните зеленчукови пролетни култури, по-високи средни добиви спрямо 2016 г. се отчитат при дините и картофите (съответно с 8,3% и 10,6%), а по-ниски - при пипера, пъпешите и домати (в рамките на 5,9% - 15,8%).

Реколта от пролетници към 14.12.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

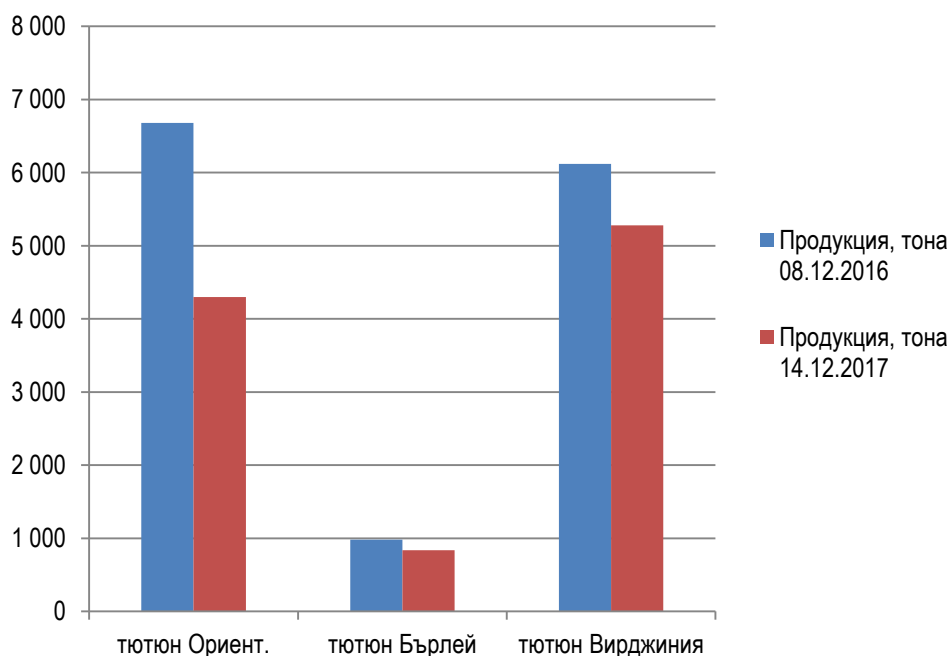
	14.12.2017				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	115 872	115 642	168 409	1 456	-3,9%	-2,3%	8,1%	10,6%
домати	37 236	37 004	84 407	2 281	-16,7%	-17,2%	-30,3%	-15,8%
пипер	30 276	30 097	46 803	1 555	-22,6%	-23,0%	-27,6%	-5,9%
дини	36 985	36 878	78 775	2 136	21,3%	21,0%	31,0%	8,3%
пъпеша	13 782	13 752	12 749	927	2,7%	2,5%	-5,1%	-7,5%
фасул	42 005	41 616	6 312	152	23,1%	22,6%	35,7%	10,9%
градински грах	30 349	30 349	11 053	364	58,7%	76,5%	69,5%	-4,0%
леща	40 603	37 982	4 949	130	109,3%	95,8%	95,8%	0,0%
соя	115 205	112 633	17 305	154	-20,6%	-22,2%	-7,2%	19,4%
ориз	98 483	98 483	58 448	593	-1,9%	-1,9%	-5,8%	-4,0%
овес	111 337	106 164	27 023	255	3,4%	8,3%	25,3%	15,9%
сорго	25 812	24 309	6 134	252	-10,9%	-15,2%	-10,7%	5,0%
шарен слънчоглед	59 257	59 257	11 166	188	-25,2%	-25,2%	-22,9%	2,7%
царевица силажна	177 613	165 673	347 263	2 096	5,5%	-1,4%	-7,6%	-6,3%
пролетен ечемик	46 001	34 706	13 122	378	48,5%	12,0%	43,0%	27,7%
фуражен грах	310 126	306 670	95 932	313	197,0%	196,9%	138,7%	-19,5%
памук	30 842	29 697	2 235	75	-15,0%	7,9%	-10,9%	-17,6%
лен	1 059	719	86	120	17,7%	-12,8%	41,0%	62,2%
тютюн Ориент.	31 571	31 571	4 300	136	-35,5%	-35,5%	-35,6%	-0,7%
тютюн Бърлей	6 328	6 322	835	132	3,6%	3,5%	-14,9%	-17,5%
тютюн Вирджиния	35 107	33 197	5 277	159	-4,0%	-9,2%	-13,7%	-4,8%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 14.12.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

Продукция от основни сортове тютюн към 14.12.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

Окончателните оперативни данни за 2017 г. сочат увеличение на производството на повечето от основните трайни насаждения и етерично-маслени култури спрямо 2016 г. По-значителен ръст се наблюдава при продукцията от кайсии - с 52,7% и лавандула - със

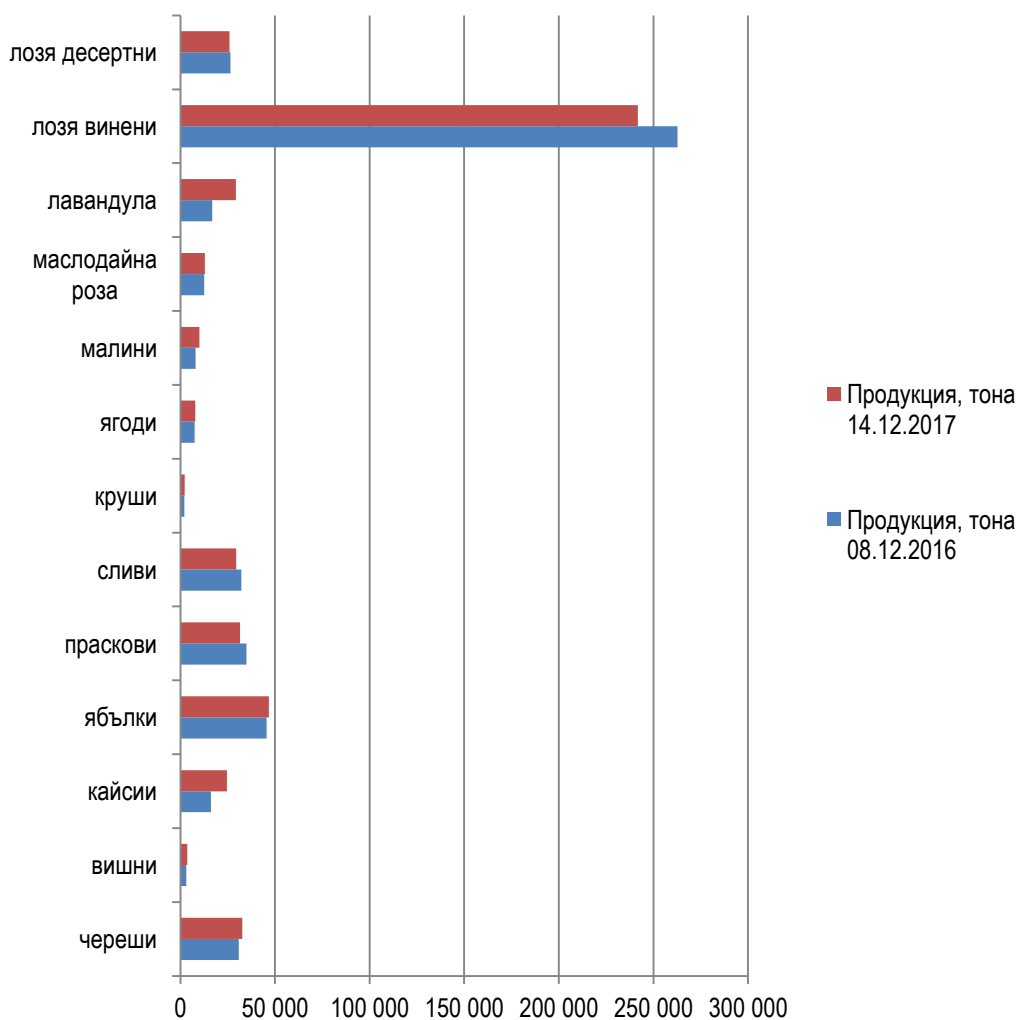
74,8%, а по-умерен – при тази от ябълки, маслодайна роза, ягоди, череши, круши, вишни и малини – с между 2,5% и 24,1%.

Същевременно, производството на сливи и праскови намалява, съответно с 8,1% и 9,5%.

Производството на грозде от десертни и винени лозя е съответно с 2,2% и 8% под нивата отпреди една година, главно в резултат от понижени добиви, като при винените лозя се отчита и леко намаление на реколтираните площи.

Най-значително увеличение на средния добив спрямо реколтата `2016 се отчита при кайсиите (с 44,5%), а намаление - при сливите (със 7,8%).

Производство от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 14.12.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

**Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 14.12.2017 г.,
сравнено със същия период на 2016 г.**

	14.12.2017				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	78 870	70 158	32 642	465	1,5%	-3,8%	6,0%	9,9%
вишна	13 894	11 695	3 593	307	2,3%	3,8%	13,5%	9,3%
кайсии	28 753	28 214	24 636	873	0,9%	5,6%	52,7%	44,5%
ябълки	47 856	44 134	46 742	1 059	-2,9%	-7,6%	2,5%	10,9%
праскови	40 041	39 135	31 521	805	-5,8%	-7,6%	-9,5%	-2,1%
сливи	64 323	60 624	29 533	487	3,7%	-0,3%	-8,1%	-7,8%
круши	4 517	4 043	2 167	536	3,2%	-3,0%	6,2%	9,4%
ягоди	9 993	9 914	7 900	797	-2,6%	-1,4%	4,4%	6,0%
малини	22 240	21 651	9 976	461	27,3%	26,1%	24,1%	-1,5%
маслодайна роза	34 498	34 498	12 944	375	4,9%	4,9%	3,5%	-1,6%
лавандула	78 752	77 939	29 340	376	47,2%	48,4%	74,8%	17,9%
лозя винени	491 879	487 652	241 755	496	-3,3%	-2,3%	-8,0%	-5,7%
лозя десертни	49 591	49 459	25 852	523	-0,5%	0,1%	-2,2%	-2,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

2 Есенна кампания

Към 14.12.2017 г. е извършена предсеитбена подготовка на 14 384 844 дка и дълбока оран на 10 454 481 дка, при съответно 15 046 945 дка и 9 055 140 дка за предходната година.

**Засети площи с есенници към 14.12.2017 г.,
сравнено със същия период на 2016 г., дка**

Култура	08.12.2016	14.12.2017	Изменение, %
пшеница	10 893 659	11 002 547	1,0%
ечемик	1 317 327	1 098 007	-16,6%
маслодайна рапица	1 857 167	1 726 592	-7,0%
ръж	55 917	58 367	4,4%
тритикале	144 096	137 286	-4,7%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Засетите площи с пшеница и ръж са съответно с 1% и 4,4% над отчетените за 2016 г. От друга страна, площите с ечемик, маслодайна рапица и тритикале се свиват с между 4,7% и 16,6%, най-съществено при ечемика.

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

По оперативни данни, през периода 11 – 17.12.2017 г. през Пристанище Варна¹ са натоварени 9,5 хил. тона пшеница за износ, докато експорт на ечемик и рапица не е реализиран. Общо за периода от началото на пазарната 2017/18 година до момента, износът на пшеница през порта нараства с 13,6% на годишна база, до 1 384 хил. тона, а този на ечемик – над дванадесет пъти, до 86,7 хил. тона. Същевременно, експортираното количество рапица намалява с 38,3%.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.07. – 17.12.2016	03.07. – 17.12.2017	Изменение
пшеница	1 217 893	1 383 994	13,6%
ечемик	7 082	86 684	1124,1%
рапица	216 457	133 597	-38,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

По данни на „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, от началото на сезона до момента през порта са изнесени 6 хил. тона пшеница (близо 60% по-малко спрямо съответния период на предходната година), докато експорт на ечемик и рапица все още не е реализиран.

Основни зърнени и маслодайни култури (пазарна година септември – август) - царевица и слънчоглед

През изминалата седмица през Пристанище Варна не са преминавали товари с царевица и слънчоглед за износ. Въпреки това, общият износ на царевица и слънчоглед през порта за периода 04.09. – 17.12.2017 г. е значително над отчетения за същия период на предходната пазарна година - съответно с 92,4% и над два пъти.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.09. – 17.12.2016	04.09. – 17.12.2017	Изменение
царевица	151 710	291 964	92,4%
слънчоглед	51 509	119 243	131,5%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

През периода 01.09. – 17.12.2017 г. не е регистриран износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

От началото на настоящата 2017/18 пазарна година до 17.12.2017 г. не е реализиран внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията на основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 50/2017, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за месец октомври 2017 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 50/2017, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 13.12.2017 г. средните изкупни цени на хлебна пшеница, рапица и царевица отбелязват леко повишение на седмична база, в рамките на 0,4% - 1,1%, докато тази на слънчогледа се понижава с 1,3%. Фуражната пшеница и ечемикът продължават да се изкупуват на цените от предходната седмица.

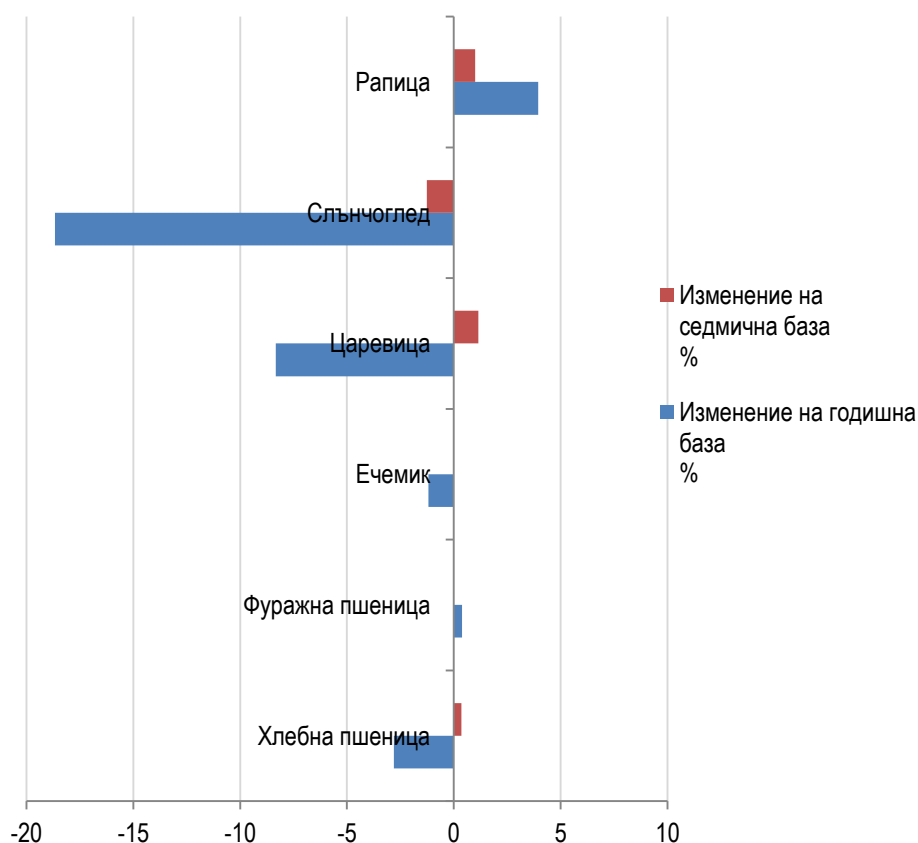
Средно за страната, изкупните цени на ечемик, хлебна пшеница, царевица и слънчоглед се движат с между 1,2% и 18,7% под нивата отпреди една година, като най-чувствително поевтинява слънчогледът. В същото време, фуражната пшеница и рапицата се изкупуват на малко по-високи цени (респективно с 0,4% и 4%) от миналогодишните.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 13.12.2017 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./тон без ДДС

	14.12.2016	06.12.2017	13.12.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	285	276	277	-2,8	0,4
фуражна пшеница	263	264	264	0,4	0,0
ечемик	253	250	250	-1,2	0,0
царевица	288	261	264	-8,3	1,1
слънчоглед	675	556	549	-18,7	-1,3
рапица	683	703	710	4,0	1,0

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към
13.12.2017 г.**

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 15.12.2017 г. средните цени на едро на оранжерийни домати и ябълки на тържищата се повишават, съответно с 13,6% и 4% на седмична база, докато картофите се търгуват с 8,1% по-евтино.

Цените на едро на ябълките и оранжерийните домати са съответно с 13% и 21,9% по-високи спрямо нивата отпреди една година, а тази на картофите – с 9,5% по-ниска.

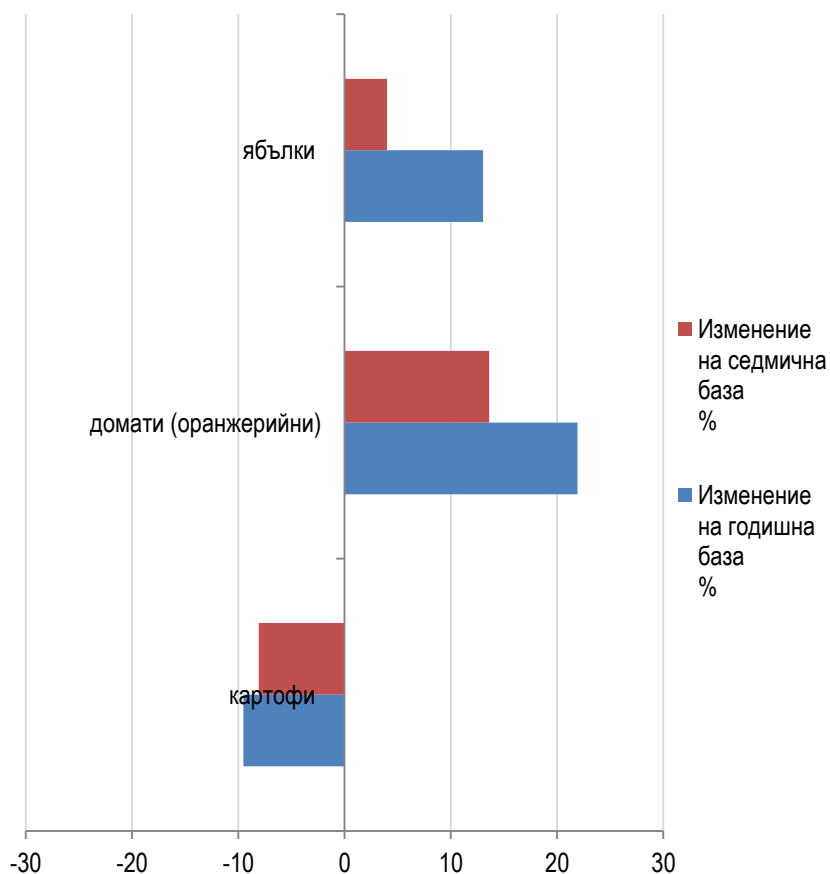
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 15.12.2017 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./кг

	16.12.2016	08.12.2017	15.12.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,63	0,62	0,57	-9,5	-8,1
домати (полски)	*	*	*	-	-
домати (оранжерийни)	1,78	1,91	2,17	21,9	13,6
пипер (зелен)	*	1,61	*	-	-
пипер (червен)	*	2,15	*	-	-
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-

	16.12.2016	08.12.2017	15.12.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,15	1,25	1,30	13,0	4,0
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ
 * Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 15.12.2017 г.

5 Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1880	0	1880	100.00%	194	103
Бургас	333866	470	333396	100.00%	60985.2	183
Варна	450311	13855	436456	100.00%	98742	226
Велико Търново	524013	39355.2	484657.8	100.00%	109930.78	227
Видин	304135	0	304135	100.00%	66982	220
Враца	455120	675.71	454444.29	100.00%	126206.62	278
Габрово	86390	0	86390	100.00%	17655	204
Добрич	823388	0	823388	100.00%	228734	278
Кърджали	1590	0	1590	100.00%	292	184
Кюстендил	21982	0	21602	98.27%	3078.48	143
Ловеч	144530	5223	139307	100.00%	28154	202
Монтана	433918	0	433917	100.00%	100137	231
Пазарджик	66440	0	66440	100.00%	11758	177
Перник	87445	0	87445	100.00%	16049	184
Плевен	869511	12549.9	832693.4	97.17%	214465	258
Пловдив	261660	0	261660	100.00%	39320.3	150
Разград	261216	2786	258430	100.00%	70949	275
Русе	471797	5761.1	466035.9	100.00%	97902.36	210
Силистра	357182	0	357182	100.00%	100811	282
Сливен	175100	0	175100	100.00%	26147	149
Смолян		0				
София-град	52658	0	52658	100.00%	14006	266
София	117222	113	117109	100.00%	23105	197
Стара Загора	493660	0	493660	100.00%	95601.6	194
Търговище	257588	15291	242297	100.00%	50791	210
Хасково	367350	0	367350	100.00%	64582.75	176
Шумен	366018	13432.9	352585.14	100.00%	88665	251
Ямбол	425089	0	425089	100.00%	85299.3	201
ОБЩО	8211059	109513	8076898	99.70%	1840543.4	228

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	9210	0	9210	100.00%	3467.2	376
Бургас	14714	0	14714	100.00%	6031.9	410
Варна	140378	324	140054	100.00%	63032	450
Велико Търново	305131	12493.5	292637.5	100.00%	178477	610
Видин	141800	1981	139819	100.00%	55079	394
Враца	358359	0	355039	99.07%	211077.6	595
Габрово	16263	0	16263	100.00%	8944	550
Добрич	939365	75.8	939289.2	100.00%	568455	605
Кърджали	1150	0	1150	100.00%	387	337
Кюстендил	6155	0	6155	100.00%	1898.63	308
Ловеч	84720	2341	82379	100.00%	47304	574
Монтана	251001	0	232420	92.60%	94029	405
Пазарджик	14295	0	14295	100.00%	8859	620
Перник	9076	0	9076	100.00%	3307.5	364
Плевен	762088	1571.9	627080.3	82.45%	360422	575
Пловдив	66618	140	66478	100.00%	46428.6	698
Разград	157530	12	157518	100.00%	97936	622
Русе	258300	487.3	257812.7	100.00%	180009.33	698
Силистра	271000	0	271000	100.00%	179550	663
Сливен	39750	0	39750	100.00%	25180	633
Смолян	625	0	625	100.00%	136.6	219
София-град	32005	0	15975	49.91%	6947	435
София	24322	191	21381	88.60%	8823	413
Стара Загора	40918	0	39118	95.60%	16267.45	416
Търговище	81913	2290	79623	100.00%	49180	618
Хасково	19800	0	16900	85.35%	5975	354
Шумен	146734	2855.7	143878.3	100.00%	82350	572
Ямбол	12907	0	12907	100.00%	5833	452
ОБЩО	4206127	24763	4002547	95.72%	2315386.8	578

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит-бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	N (дка)	К (дка)	
Благоевград	37400				
Бургас	1029956	164094	200760	84694	281750
Варна	783549	600246	471659	83495	515732
Велико Търново	690178	361800	487765	236400	459790
Видин	372170	320500	320500	320500	287650
Враца	689851.15	351611.15	311233	259233	1766963.6
Габрово	56020	38600	38600	38600	18400
Добрич	1395861		709971		1821363
Кърджали	5700				2100
Кюстендил	80252	14130	26530	7930	38002
Ловеч	227180	121530	195900	25000	
Монтана	523500	245000	521100	85000	185600
Пазарджик	203090	900	900	700	151790
Перник	180000	5500	5500	5500	88690
Плевен	1204570	1054773	1054773	1054773	776490
Пловдив	650115	130350	133550	127850	182765
Разград	631305	172000	377590	142560	406450
Русе	727280	727185	727250	474550	727501
Силистра	641823	641823	641823	641823	655845
Сливен	552700	256900	313000	173700	319000
Смолян					
София-град	63229				23548
София	140328				800
Стара Загора	846629	262546	226654	90000	392994
Търговище	477326	146500	475600	105600	324900
Хасково	560250	201700	42100	15000	136700
Шумен	628237	375625	401325	192200	361537
Ямбол	986345	342980	342980	342980	528120
ОБЩО	14 384 844	6 536 293	8 027 063	4 508 088	10 454 481

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	26512	1420	940	1400	4210
Бургас	644752	117131	750	1350	222330
Варна	591363	53075		1625	85255
Велико Търново	548434	53959		120	82516
Видин	311560	21940		1870	35720
Враца	614361.15	15955	100	880	49918
Габрово	38890	8270	70	2270	6320
Добрич	1206971	16510		3390	168960
Кърджали	3700	650	90	750	
Кюстендил	52795	7877	6332	2432	7765
Ловеч	180643	18195		130	28060
Монтана	427938	35805		1790	55541
Пазарджик	140320	23830	11200	14420	12080
Перник	153105	6890	240	100	16590
Плевен	870157	121878	280	3140	149201
Пловдив	501680	33820	12585	37062	45280
Разград	461203	40486		1500	123865
Русе	567890	40414			101039
Силистра	459940	45420		2500	98613
Сливен	412100	82700	3550	5940	30300
Смолян					
София-град	50679	9088			3410
София	111767	5744	5685	4585	11140
Стара Загора	601854	78259	14790	22087	74762
Търговище	376624	38213	1000	3237	57082
Хасково	450460	47850	720	13020	37300
Шумен	477787	69522	35	5797	73733
Ямбол	719062	103106		5891	145602
ОБЩО	11 002 547	1 098 007	58 367	137 286	1 726 592